

ACC. N:R M. 16309 : 1-2.

Landskap: Eysturoy, Färö-
arna
Upptecknare: Staffan Mörling
Härad: Berättare: Erhard Poulsen
Socken: Eidi Berättarens yrke: Båtasmidur
Uppteckningsår: 1965 Född år 1920 i Eidi

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Båtbyggeri. s. 1-2.

(se B. 24259 - B. 24266,
B. 24270 - B. 24272.)

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 16309:1

"Kölen göres först. Sedan sätts stammen ihop av undirlag, miestikki och stavnur. Vi ha schabloner för att göra miestikkiä, stavnurin och undirlagiä. Allt detta, när det är hopsatt och förenat med kölen, kallas för reising. När denna är färdig, är kjalarbordiä det första man gör, och för det behöver man inga schabloner, utan dess rundning kalkeras på undirlagiä. Vad flåbordiä beträffar, så kan det antingen göras med en sköt i för och akter, där det skarvas till en vriden stump som är bakad i en kista med ånga (och det är detta som nu är vanligt), eller också kan två delar, halsablaä och halsodde, yxas till vridning och skarvas på i var ände. Sedan kommer livflýggiä, i två delar, fremra haelten och aftar haelten. Därpå kommer aftara slag och fremri slag. Nu komma alla spanten, och de i stävarna heta barkaband. Schabloner finns inte för spanten, utan dessa får komma efter som båten blir. Nio spant skall en tristur ha, ett mellan var toft. Esrumsbandiä, spantet vid ösrummet, sättes i sist, det första är spantet under den toft som heter rumbekk. Så fortsätts borden upp till relingarna, som bestå av stock, aesing och aesingaknae, de sista i var ände. Sedan lägges remman, en på var sida, som tofterna vila på. Nu skarvas spanten på; i ändarna på båten griper ett spant upp över relingen och ett går upp under. Samma sak är det vid remman; spanten vid tofterna gå bara upp under remman, de andra upp över. Så begynner man att lägga tofterna. Så är det knäna. Snaeldan, pinnen under toften, sättes dock i före knäna. Så är det två rengur, småtofter,

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16309: 2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

en i för och en i akter. Sedan komma årtullar, som bestå av åraskeyt och båtskeytid. Homlubandhål borras. Den aktersta toften har en löstoft ovanpå. Tiljor kallas de bräder som läggas över kjalaboræinum. Fýramannafar har fyra tofter, tristur eller trybækk har inte den toft som kallas lárbekk.

Den enda förändring som skett är, att en del båtar nu är krapper, ha fören uppsvängd på kortare sträcka. Detta är på grund av påverkan från maskinbåtarna. Motsatsen, en långt utlutande för, heter tamdur. Här i Eiði ha båtarna aldrig varit krapper.

Finsk tjära var båtarna förr strukna med, både på insidan och utsidan. Beträffande seglen, var det vanligt med rån snett. Ett rev hade seglen. Rodret med sina róæurjörn har alltid varit det samma.

Tristur och fýramannafar ha sex bordgångar, men áttamannafar kan ha ovara slag också, alltså sju bordgångar.

Det var ~~Jóhann~~ Jóannes Miklagaræ, här från Eiði, som lärde mig att bygga båtar.

Suðirnar heter klinkbyggd. Förr brukade man lägga ull och tjära mellan borden för att tätta.

Det tar en 150 timmar att bygga en tristur. Cirka 18 arbetsdagar. 1 200 kronor kostar en tristur nu.

Timmerhandeln i ~~Havn~~ Havn levererar bräderna. Förr köptes hela stockar, som sågades till med kransågning.